

“ALMAN TEDARİK ZİNCİRİ YASASI: ZORLUKLARI VE İMKANLARI” KONULU TOPLANTI NOTU

Bilindiği üzere, Alman Tedarik Zinciri Yasası, 1 Ocak 2023 tarihinde 3.000’den fazla çalışanı olan Alman firması bakımından yürürlüğe girmiş olup anılan yasanın 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren 1.000’den fazla çalışanı olan Alman firması için yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır. Konuya ilişkin olarak, Alman Dışişleri Bakanlığı tarafından 16 Şubat 2023 tarihinde Alman Tedarik Zinciri Yasası’nın getirdiği zorluklar ve imkanların anlatıldığı bir toplantı düzenlenmiştir. Anılan toplantıda İş, İnsan Hakları, Uluslararası İşçi Hakları Dairesi Başkanı tarafından mezkur Yasanın firmalara tedarik süreçlerinin risk analizini yapmaları, şikayet mekanizmaları oluşturmaları, sürece dair adımları raporlamaları gibi pek çok hususta yükümlülükler getirdiği belirtilerek, süreç boyunca yaşanan risklerin önceliklendirilmesinin önemi vurgulanmıştır. Bu bağlamda esas olarak Alman Ticaret Odasının görevlendirildiği, tüm dünyada yer alan Alman Ticaret ve Sanayi Odalarının yanı sıra Büyükelçiliklerinin de firmalara yardımcı olacağı ifade edilmiştir.

Toplantıda, İnsan Hakları ve Değer Zincirleri Platformunda Proje Müdürü Alman Tedarik Zinciri Yasasının uluslararası yükümlülükleri ulusal düzeye taşıdığını, bu anlamda Avrupa’daki ülkelerin Birleşmiş Milletler’in İş Dünyası ve İnsan Hakları Aksiyon Planı ile OECD’nin Çok Uluslu Şirketler Tüzüğünü somutlaştırarak,

- AB Çatışmalı Bölgeler Madenleri Düzenlemesi (“EU Conflict Minerals Regulation” - 2021),
- AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Yönergesi (“EU Corporate Sustainability Due Diligence Directive” – 2022’de önerilmiştir) ve
- BM - Anlaşmaların Bağlayıcılığı Süreci (“UN Binding Treaty Process”-2014’ten beri müzakere edilmektedir)

oluşturulduğunu belirtmiştir. Bu çerçevede Almanya ve Fransa ulusal eylem planları kapsamında bunlar iç hukuka aktarılmıştır. Yetkili devamla, firmaların ilk etapta yasada yer alan sorumlulukların işyerinin politika ve yönetim sistemlerini etkileyen işyeri davranış biçimine dönüştürülmesi gerekliliği üzerinde durmuştur. Bu bağlamda Alman firmalarının kendi operasyonları ve direkt tedarikçileri üzerinde daha fazla baskı gücüne sahip olduğunu ancak şeffaflık ve izlenebilirliğin olmaması, sosyal hayatın karmaşıklığı gibi sebeplerden dolayı risklerin bulunduğunu dile getirmiştir. Bu bağlamda Almanya’da ilk etapta büyük firmaların kendi operasyonları ve direkt tedarikçileri açısından özen gösterme ve rapor hazırlama yükümlülüğünün olduğunu, doğrudan olmayan toptancılara karşı ise sorumluluklarının sınırlı bulunduğunu ifade etmiştir. Bu doğrultuda Alman firmalarının;

- Risk yönetimi (sorumlu bir yetkili atama, özen yükümlülüğünü firma yönetim sistemine dahil etme)
- Risk analizi (riskleri yıllık ve yeri geldiğinde belirleyip önceliklendirme)
- Firmaların tedarikçilere karşı önleyici tedbirleri alma (tutumlarına ilişkin demec verme, sözleşmelerinde konuya ilişkin garanti hükümleri koydurmaları, kontrol mekanizmaları oluşturmaları, tedarik ve satın alma uygulamalarına sahip olmak)
- İslah edici eylemlerde bulunma (tedarikçileriyle ortak düzeltici aksiyon planları yapmak, sektör insiyatiflerine katılım sağlamak, geçici olarak iş ilişkisini askıya almak, son çare olarak sözleşmeyi feshetmek)
- Şikayet prosedürü oluşturmak (tedarik zincirindeki tüm taraflara erişim imkanı olması)
- Dokümantasyon ve raporlama (yıllık ve sürekli olacak şekilde)

adımlarını sırasıyla yerine getirmeleri gerektiğini eklemiştir.

Toplantıda ayrıca, konunun sertifikasyon boyutuna da değinen TÜV NORD CERT Küresel Akreditasyon ve Mevzuat Yönetim Birimi başkanı sertifikaların potansiyel iş riskini azalttığını, alıcı açısından güven unsuru tesis ettiğini, rakiplere karşı mukayeseli üstünlük sağladığını belirterek firmalarının küresel bazda sunduğu sertifika hizmetleri hakkında bilgi vermiştir.

Toplantıya ilişkin sunum örnekleri ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.